




Структурное подразделение Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения  
«Татарско-Ямалинская основная общеобразовательная школа»  
Актанышского муниципального района РТ-  
ОУ «Буляковская начальная школа»

Обсуждено Руководитель ШМО МБОУ «Татарско-Ямалинская ООШ» АМР РТ  /Варина Т.Р./ Проткол № <u>1</u> от « <u>21</u> » <u>авг.</u> 2018 г.	Согласовано Заместитель директора по УВР МБОУ «Татарско-Ямалинская ООШ» АМР РТ  /Шаймухаметова Р.Р./ « <u>23</u> » <u>август</u> 2018 г.	Утверждаю Директор МБОУ «Татарско-Ямалинская ООШ» АМР РТ  /Файрушина Г. Г./ Приказ № <u>40-сд</u> От « <u>28</u> » <u>августа</u> 2018 г.
---	---	---

Рабочая программа по предмету «**Литературное чтение на родном языке**», 3 класс  
Составитель: Нуриева Разима Абударовна,  
учитель начальных классов первой квалификационной категории

Рассмотрено на заседании  
педагогического совета.  
Протокол № 1  
от « 28 » августа 2018 г.

2018-2019 учебный год

**Предмет буенча планлаштырылган нәтижеләр**

Бүлек исеме	Предмет нәтижеләре		Метапредмет нәтижеләре	Шәхескә кагылышлы нәтижеләр
	Укучы өйрәнәчәк	Укучы өйрәнергә мөмкинлек алачак		
Халык авыз ижаты әсәрләре. Әкиятләр. Мәсәл жанры. Мәкаль жанры	-тылсымлы, хайваннар турындагы әкиятләрне, мәсәлләрне, тормыш-көнкүреш әкиятләрен аерырга; - тормыш-көнкүреш һәм тылсымлы әкиятләрнең үзенчәлегеначыкларга; -әкият белән хикәяне аерырга; -әсәрдә сурәтләү чараларын табарга (чагыштырулар, капма-каршылык, кабатлаулар, жанландыру).	-хайваннар турындагы әкиятләрнең кайчан килеп чыгышы турында фикерләргә; - төрле халыклар әкиятләрендә йөрәмсәк сюжет булуын ачыкларга.	<b>Регулятив күнекмә:</b> -максатка ирешүдә үзәтлек, авырлыкны жиңүгә әзер булу, авырлыкларны чишү ысулларын эзләүгә ихтыяж формалаштырга; -ирешеләчәк нәтижәне алдан күрергә; -үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәжәсен билгеләргә, уңышлылыгына бәя бирергә; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылырга; -укытучы белән хезмәттәшлектә итәргә; <b>Танып -белү күнекмәсе:</b> -эшчәнлек барышын һәм нәтижеләрен тикшереп һәм бәяләп барырга; -охшашлык һәм аермалыкларны аерырга, чагыштырырга; -проблеманы кыска һәм ачык итеп әйтәргә; -проблеманы чишү алымнарын хезмәттәшлектә табарга. <b>Коммуникатив күнекмә:</b> -укытучы, туганнар, эти-әниләр белән хезмәттәшлекне планлаштыру – катнашучыларның максатларын, вазифаларын үзара аралашу ысулларын билгеләргә;	-үз илең, халкың һәм тарихың белән горурлану хисләре формалаштырырга, һөнәрләр дөнъясы белән танышырга, жәмәгать урыннарында, мәктәптә үз-үзеңне тотуның әхлакый кагыйдәләрен үзләштерергә; -уку эшчәнлегә һәм аның мотивлары арасында элементә урнаштырырга; әдәби мәдәният нигезендә матурлыкны күрә белү һәм эстетик хисләр формалаштырырга. белем бирү учреждениесенә унай караш, әдәби уку фәнен өйрәнүнең кирәклеге аңларга; уку эшчәнлегенә уңышлылыгы (уңышсызлылыгы) сәбәпләрен аңларга; -аралашканда иптәшенең мотивларына һәм хисләренә ориентлашырга, үз-үзеңне тотышыңда мораль нормаларга һәм этик таләпләргә тотрыклы ияргә.
Әдәби жанрлар. Хикәя. Әкият. Библиографик культура	-сүзләрне укыганда төгәл, дәрәс әйтәп укырга, уку тизлеген арттыра барырга; - текст белән беренче танышканда әчтән укырга, терәк сүзләрне эзләп табып, ирәкле өзек белән танышырга, өзекне сайлап укырга; - укытучыны,	- мөстәкыйль рәвештә тематик , жанрлар буенча жыентыклар төзәргә; -уку өчен мөстәкыйль рәвештә китаплар сайлап, китап элементлары буенча әчтәлекне ачыкларга;		
Уку , сөйләү, тыңлау күнекмәләре формалаштыру				

	<p>сыйныфтааларын тыңларга, сорауларга жавап иптәшләрэн кабатламаска, үз фикерләрэн төгәл әйтә белергә;</p> <p>- төрле авторның 6-8 әсәрэн яки алардан өзекне яттан сөйләргә;</p> <p>-үзе яраткан автор, аның әсәрләре турында сөйли белергә;</p> <p>- бирелгән текстын темасын төп мәгънәсен ачыкларга, авторның үз героена мөнәсәбәтен билгеләргә;</p> <p>- әсәр геройларына характеристика бирергә;</p> <p>- укылган әсәрнен әчтәлеген аңларга, интонация, уку темпын сайларга паузалар белән укырга;</p> <p>- әсәрләр буенча инсценировкалар эзерләгәндә катнашырга.</p>	<p>- сайлап алынган китапларны мөстәкыйль мөстәкыйль укырга;</p> <p>- сүзлекләр белән мөстәкыйль эш итәргә;</p> <p>- шигъри һәм проза әсәрләрен сәнгатьле укып, текстка карата үз мөнәсәбәтене белдерергә;</p> <p>- дәрәслектә бирелгән иллюстрацияләренә әдәби текстлар белән чагыштырып, уртак һәм аермалы якларын табарга;</p> <p>- әдәби һәм сәнгать әсәрләре турында телдән сөйләм төзергә.</p>	<p>-сораулар формалаштырырга, житмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белергә;</p> <p>-эшлекле партнерлы аралашырга, төркемдә үзара ярдәм итешергә.</p>	
--	--	--	--	--

### 3 нче сыйныфта әдәби укуның эчтәлеге

Бүлек исеме	Кыскача эчтәлек	Сәгать саны
<p><b>Халык авыз ижаты әсәрләре</b></p>	<p><b>Әкиятләр.</b> Халык авыз ижатының бер төре булган һәм жир йөзгә барлык милләتلәрдә дә яшәп килүче, буыннан буыннарга күчеп йөри торган хайваннар турындагы әкиятләргә карата гомуми күзаллау булдыру. Әкиятләрнең гасырлар дәвамында үсеше. Гади вакыт тасмасы: 1) бик борынгы әкиятләр, 2) борынгы, 3) бик борынгы булмаган әкияти вакыйгалар турында аңлату.</p> <p>Бик борынгы әкиятләрдә хайваннар арасындагы мөнәсәбәтләр, аларның тышкы күренешләре төп урынны алып тора. Борынгы әкиятләрдә геройның аңы, хәйләгә осталыгына дан җырлана. Ә әкияти вакыйгалар исә үз эченә геройның изге эшләрен, аның сәләтен, киң күнеллеген күрсәтүне максат итеп куя. Йөрәмсәк әкиятләр турында күзаллау булдыру.</p> <p><b>Мәсәлләр.</b> Мәсәлләрнең ике өлештән: хикәяләр (вакыйга) һәм моральдән (нәтижә, тәрбияви аңлату) торып аңлату. Мәсәлдә хикәяләр өлешенә әкиятләрдән килеп чыгуына басым ясау. Мәсәлләрнең мораль өлешенә мәкальләр белән охшашлыгы. Мәсәл жанрының килеп чыгышы, үсеше. Бөтен дөнъяга танылган мәсәлчеләр: Эзоп, Ж. Лафонтен, И. Крылов, татар мәсәлчеләре К. Насыри, Г. Тукай, М. Гафури, Г. Шамуков, Ә. Исхак һәм башка язучылар әсәрләрен өйрәнү.</p> <p><b>Мәкальләр.</b> Мәкальләр – ул борынгылар сүзе, аталар сүзе, картлар сүзе, тәҗрибә һәм хикмәт жимеше, хәтердә сакланарга тиешле хәзинә, халыкның күмәк фикере, тормыш кагыйдәсе, сүзгә дәлил, тормышта киңәш. “Мәкаль” сүзе гарәп теленнән алынган, “урынлы сүз яки тиешле урында әйтелгән сүз” дигән мәгънәгә аңлатуын төшендерү. Төрле халык мәкальләре. Мәкальләргә сөйләмдә, мәсәлләрдә урынлы куллану.</p>	<p>6</p> <p>7</p> <p>3</p>
<p><b>Әдәби жанрлар</b></p>	<p><b>Хикәя.</b> Хикәя жанры турында күзаллау формалаштыру. Хикәя геройлары аларның портреты һәм характер үзенчәлекләренә башкарган гамәлләргә аша чагылышы. Авторның үз героена мөнәсәбәте. Геройларга чагыштырмача характеристика. Герой яшәгән тирәлек, пейзаж.</p> <p>Әкият һәм хикәя жанрының үзгәргә турында күзаллау формалаштыру. Әкият һәм хикәя жанрларының композиция үзенчәлеген (күзәтүләр аша) аңлату. Укучы-тыңлауга табигый көчләренә серен, әкият геройларының серле тормыш агышын күрсәтү, хикәя геройларының характерларында тормыштан алынган вакыйгаларны чагылдырып сөйләү.</p> <p><b>Шигърият</b></p> <p>Кеше һәм табигать бергәлегә. Дөнъяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзаллау. Әйләнә-тирә дөнъя матурлыгын шагыйрь өчен илһам чышмәсе булуын инандыру. Шагыйрьдә чагыштыру, сынландыру, эпитет.</p> <p>Автор әсәрләрендә һәм халык авыз ижатында охшашлык. Чагыштыру, контраст, жанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Жанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү).</p> <p><b>Вакыт тасмасы</b></p>	<p>29</p> <p>23</p> <p>Халык авыз</p>

	Фольклор эсэрлэрэннән әкиятләрне вакыт тасмасында күрсәтү (бик борынгы, борынгы, әкияти вакыйгалар).	ижаты бүлегендә
<b>Библиографик культура</b>	Эчтәлек бите белән танышу, аңа карап, кирәкле эсәрне китаптан таба белү, кече яштәге мәктәп баласының дәреслектән тыш эшчәнлеген оештыру: өй, мәктәп китапханәләрәннән файдалану. Фән буенча сүзлек, белешмә әдәбият, вакытлы матбугат белән эшләр. Балалар китабы белән эшләр. Китапның төп өч элементын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру. Төрле жыентыклар төзәргә өйрәнү.	Башка бүлекләр кысаларында тормышка ашырыла
<b>Уку, сөйләү, тыңлау күнекмәләре формалаштыру</b>	Сәнгатьле уку ( <i>интонация, тон, темп саклап кычкырып уку</i> ). Автор бирергә теләгән картинаны күзаллау. Эчтән укый белергә күнектерү. Чылбыр рәвешендә укыганда, үз урыныңны белеп, чират буенча уку. Укылган эсәргә анализ ясау. Уку техникасын үстерү.	Башка бүлекләр кысаларында тормышка ашырыла
<i>Укыла торган эсәрләрнең тематик блокларга бүленеше.</i>		
1 нче бүлек	Күзәтәбез һәм тәэсирләр белән уртаклашабыз.	14 сәг
2 нче бүлек	Чагыштырулар серенә төшенәбез	6 сәг
3 нче бүлек	Кешеләрнең хыялларын аңларга тырышабыз.	7 сәг
4нче бүлек	Ярату турында.	9 сәг
5 нче бүлек	Хикмәтле тормыш тәҗрибәсе туплыйбыз.	7 сәг
6 нчы бүлек	Көлке серләрен эзлибез.	5 сәг
7 нче бүлек	Герой ничек туа?	9 сәг
8 нче бүлек	Үткәннәр белән хәзергене чагыштырабыз	14 сәг

**Календарь-тематик план**

№	Өйрәнелә торган бүлек, дәрес темасы	Сәгать саны	Үткәру вакыты	
			План. вакыт	Фактик вакыт
1.	<b>Библиографик культура. Мәкальләр. Күзәтәбез һәм тәэсирләр белән уртаклашабыз.</b> 14сәг Китапның өч элементы. Китап белән танышу. Татарстан Республикасы символикасы. Төрле халык мәкальләре.	1		
2.	<b>Әдәби жанрлар. Шигърият.</b> Китапханәләрдән файдалана белү Б.Рәхмәт. “Иң күнелле чак”. И.Грабарь “Сентябрь кары”. Музыка: “Тын бакчада”(Ә.Ерикәй сүз., татар халык көе) Р.Вәлиева “Жәй белән бала”. Шигърьдәге чагыштыру.	1		
3.	<b>Әдәби жанрлар. Шигърият.</b> Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүе аша күрсәтү. М.Галиев ”Жиләктән кайтканда”. Г.Әйдинов. “Мастерской тәрәзәсе”. Музыка:”Таң атканда”(С.Хәким сүз., татар халык көе)	1		
4.	<b>Әдәби жанрлар. Шигърият.</b> Шигърьләрдә чагыштыруны таба белү. Б.Рәхимова. “Шук болытлар, батыр жыл, якты кояш”. Р.Корбан “Көз нигә моңая?” Р.Вәлиева “Яңгыр,яу!” жыры.	1		
5.	<b>Әдәби жанрлар. Шигърият.</b> Шигърьләрдә сынландыруны таба белү. Л.Лерон. “Яңгырның ял көне”, Р.Вәлиева “Китмә әле, берәз тор”,М.Әлимбаев.”Салават күпере”, М.Жәлил”Яңгыр” шигърьләре.	1		
6.	<b>Әдәби жанрлар. Шигърият.</b> Шигърьләр аша әйләнә-тирә дөньяны табу. Р.Мингалим. “Август каеннары”. З.Туфайлова. “Яфрак ява”. Ш.Маннур”Көзгә урманда”.	1		
7.	<b>Әдәби жанрлар. Хикәя.</b> Үзәңнең күзәтүләрең буенча хикәяләү характерындагы зур булмаган текстлар төзү.Ф.Хөснә”Сайланма әсәрләр”, К.Тәхау. “Табигать мизгелләре” китабы, “Көзгә урман.	1		
8.	<b>Әдәби жанрлар. Хикәя.</b> Әдәби әсәрләренең башка сәнгать әсәрләре белән бәйләнеше. Интонация, темп, тон төшенчәләре. М.Мазунов”Карап торам”.Г.Хәсәнов”Кыр казы”. “Казлар” картинасы.	1		
9.	<b>Әдәби жанрлар. Хикәя.</b> Хикәя геройларының характеры сөйләм һәм вакыйгалар аша чагылышы. Г.Бәширов “Ана каз белән ата каз һәм аларның уникаль бәбкәсе”	1		

	Н.Гыйматдинова.Казлар.			
10.	<b>Әдәби жанрлар. Хикәя.</b> Хикәядә авторның үз геройларына мөнәсәбәте. Г.Остер. “Серне ачты”. В.Хәйруллина “Тәрбияче попугай”. Геройларның портреты , характеры.	1		
11.	<b>Әдәби жанрлар. Хикәя.</b> Кеше һәм табигать бергәлеге. Н.Сладков “Күзалдавычлар”.Р.Әхмәт. “Сыкы”, “Февраль зәңгәрлеге”, “Кышкы зәңгәрлек” картиналары	1		
12.	<b>Әдәби жанрлар. Хикәя.</b> Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүе аша күрсәтү Н.Сладков .”Кем остарак?”Р.Корбан “Мәктәпкә озату бәйрәме”.	1		
13.	<b>Әдәби жанрлар. Шигърият.</b> Шагыйрьләр ижат иткән дөнья белән чынбарлык арасындагы охшаш һәм аермалы якларны билгеләү. Г.Паушкин “Кыш”, Г.Рәхим “Безнең тауда” -матурлыкны бергәләп күреп аңлашабыз	1		
14.	<b>Әдәби жанрлар. Шигърият.</b> Шигърьдән әдәби сурәтләнү чараларын (чагыштыру, жанландыру) эзләп табу. Хикәя геройларының портретлары, характеры сөйләм һәм вакыйгалар аша чагылышы. Н.Әхмәдиев. “Чишмәгә суга барам”, Н.Гыйматдинова. “Сарбай”.	1		
15.	<b>Халык авыз ижаты. Әкият.</b> Чагыштырулар серенә төшенәбез. 6 сәг Кешелек дөньясы һәм тылсымлы дөнья арасындагы бәйләнеш. Әфган халык әкиятә:”Иң яхшы дару”.Уйгур халык әкиятә:”Тылсымлы китмән”.	1		
16.	<b>Халык авыз ижаты. Әкият.</b> Хайваннар турында әкиятләр. “Көрән төстәге пингвин баласы” Инглиз халык әкиятә. Э.Шәрифиллина”Әкият кайда?”	1		
17.	<b>Халык авыз ижаты. Әкият.</b> Хайваннар турында әкиятләр. Охшашлык. Монгол халык әкиятә:”Өтәч таңда нигә кычкыра”.Алман халык әкиятә:”Сандугач белән Аю”	1		
18.	<b>Халык авыз ижаты. Әкият.</b> Әкиятләрне сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәнү. Манси халык әкиятә.”Куяның колагы нигә озын?” Эстон халык әкиятә.”Куяның ирене ни гә ярык?”	1		
19.	<b>Халык авыз ижаты. Әкият.</b> Әкиятләрне сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәнү.“Кабардин халык әкиятә: “Жәнлекләр патшасы”.Латыш халык әкиятә:”Шайтанга ничә яшь?”	1		
20.	<b>Халык авыз ижаты. Әкият.</b> Йөрәмсәк әкиятләр турында төшенчә. Венгр халык әкиятә: ”Комсызлык бәласы”.Африка негрлары әкиятә:”Сырны ничек бүлгәннәр?”Литва халык әкиятә: ”Итәгәтле мәче”	1		

21.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият. Хикәя.</b> <b>Кешеләрнең хыялларын аңларга тырышабыз.7сәг.</b> Аңлап һәм сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү. Л.Лерон”Хыял”, “Хыялый Акбай”. Йолдыз ”Антенналы бәрәңге”, Ш.Маннур “Көзге урманда”. Шигърьдәге сынландыру.	1		
22.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Хикәягә карата үз фикеренә әйтә белү. Үз күзәтүләренән, уй-кичерешләренән чыгып хикәяләү. Геройларга чагыштырмача характеристика. Л.Лерон.”Мәче малае Шукбай”1,2 бүлекләр.	1		
23.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Әсәр геройларына карата үз фикеренә белдерү. Л.Лерон “Шукбай балык тотта”,”Хат”.	1		
24.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Әсәр геройларына карата үз фикеренә белдерү. Р.Фәйзуллин. “Тугайда”. А.Әхмәтгалиев “Болытта жиләк үсә”.	1		
25.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Укылган әсәргә анализлы белү. А.Гыйләжев “Суык”, А. Алланазаров “Кыш кайчан була”. Шигърьдәге эпитет.	1		
26.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Рифманы сиземли, таба белергә күнектерүА.Алланазаров.”Дустымны эзим”.В.Хәйруллина”Кем буламын?”. Шигърьдәге эпитет.	1		
27.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя. Мәкальләр.</b> Хикәя герое. Характер һәм тойгылар үзенчәлеге. Р.Гыйззәтуллин.”Батырлык”, Г.Рәхим “Иске самовар торбасы”.	1		
28.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> <b>Ярату турында.9сәг</b> Дөнъяны шагыйрьләр күзлегенән чыгып танып белү. Р.Вәлиев. “Барысын да яратам”, Ш.Маннур”Яратам”, Р.Вәлиев”Чыпчык”.	1		
29.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Геройларның характерына чагыштырма анализ. А.Гыймадиев.”Шәмси мажаралары”. Вакыт тасмасы.	1		
30.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Әсәрдән әдәби сурәтләр чараларын (чагыштыру, жанландыру) эзләп табу В.Нуриев “Кем катырак суга?” Р.Вәлиева “Яңгыр белән кояш”.	1		
31.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Әсәр исемең төп мәгънә, әчтәлек белән туры килү. Г.Сабитов “Тәүгә шатлык”.	1		
32.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Дәрәс тавыш төсмерләре белән уку өстендә эшләр. Н.Гыймәтдинова “Болын патшасы”.	1		
33.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Геройларның характерына чагыштырма анализ. А.Әхмәтгалиева “Безнең чишмә”. Ф.Әминов.”Су буе” картинасы.	1		
34.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Тиз һәм йөгәрек уку күнекмәсен үстерү.	1		



	Г.Бәширов. “Беренче кар”.			
35.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Тавыш төсмерләре бирү күнекмәләрен булдыру.М.Мазунов “Яңа карлар ява, И.Солтан ”Кар ник шыгырдый?”, И.Солтан “Кар ник ява?”.	1		
36.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Дөнъяны шагыйрьләр күзлегеннән чыгып танып белү. Р.Миңнуллин.”Кар бәйрәме”, Тылсымлы кыш”, С.Урайский.”Кыш шатлыгы”, “Туган ил”, Р.Вәлиева “Каникул вакытында”.	1		
37.	<b>Халык авыз ижаты. Мәсәлләр.</b> <b>Хикмәтле тормыш тәҗрибәсе туплыйбыз. 7 сәг</b> Мәсәлләр турында гомуми төшенчә бирү. Мәсәлләрнең ике өлеше ( хикәяләү, мораль). Эзоп.”Давыл белән Кояш”, Г.Тукай. “Жил илә кояш”, Ф.Яруллин”Мактану бәласы”.	1		
38.	<b>Халык авыз ижаты. Мәсәлләр.</b> Мәсәлләрнең килеп чыгышы, үсеше. Г.Тукай “Көзгә белән Маймыл”, Г.Шамуков “Көзгә белән Маймыл”.	1		
39.	<b>Халык авыз ижаты. Мәсәлләр.</b> Мәсәлләрнең хайваннар турындагы әкиятләрдән килеп чыгуы Мәсәлләрнең мораль өлешенең мәкале. Т.Яхин.”Карга белән Төлкә”,Т.Яхин.”Сыр бәласы”,Г.Шамуков.”Карга беләнТөлкә”, Ф.Яруллин”Хәйләкәр куян”.	1		
40.	<b>Халык авыз ижаты. Мәсәлләр.</b> Мәсәлләрнең төп асылын, эчтәлеген аңлау. В.Радлов”Карганың хәйләсе”.Л.Толстой “Зирәк чәүкә” К.Насыйри.”Комсыз эт”.	1		
41.	<b>Мәсәлләр.</b> Татар язучыларының мәсәлләре. Ә.Исхак.”Карт имән белән яшь егет”. М.Гафури”Ике чебен”, М. Саттар ”Кырмыска белән тирес корты”.	1		
42.	<b>Мәсәлләр.</b> Татар язучыларының мәсәлләре. Г.Тукай “Төлкә һәм йөзем жимеше”, Ә.Исхак ”Төлкә һәм виноград”, К.Насыйри “Төлкә белән этәч”.	1		
43.	<b>Мәсәлләр.</b> Мәсәлләрнең тәрбияви роле. М.Гафури ”Кәжә белән төлкә”, Г.Тукай.”Яшь агач”, “Бөкре агач”, Р.Вәлиева “Заман әкиятә”. Г.Тукай “Аккош ,чуртан һәм кысқыч” И.Крылов “Аккош,чуртан һәм кысла”	1		
44.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> <b>Көлкә серләрен эзлибез. 5сәг.</b> Авторның геройга мөнәсәбәтен ачыклау. Ш.Галиев”Иншаның файдасы”, “Сүзләре белән үзләре”. В.Нуриев”Инша”.	1		

45.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Авторның геройга мөнәсәбәтен ачыклау. Шигърыне сәнгатьле итеп уку. Р.Вәлиева “Көчле укучы”, “Каникул вакытында”. К.Тәңрекулиев “Эшчән” Гельды.	1		
46.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Юмористик характердагы әсәрләрне кычкырып укыганда эмоциональ характерын чагылдыру. И.Юзеев.”Хатасыз ничек язарга?” Р.Миннуллин “Хаталар өстендә эшләү”. Л.Лерон “Инша”.	1		
47.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Чагыштыру, контраст кебек гади әдәби алымнарны таба белү Р.Фәйзуллин ”Ничек яхшы булырга?”. Йолдыз “Ике жаваплы табышмак”.	1		
48.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Шигърь һәм мәсәлләрнең охшашлыгы һәм аермасы . Г.Морат”Тиргиләр”.З.Туфайлова”Трай”, Р.Вәлиев”Минеке,Р.Вәлиева”Сыер эзлэгәндә”.	1		
49.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> <b>Герой ничек туа? 9сәг.</b> Автор әсәрләрендә һәм халык әкиятләрендәге сюжет кулланылышы Ф.Яруллин”Тылсымлы ачкыч”, Р.Мингалим”Уйларга кирәк”.	1		
50.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> . Ф.Яруллин “Тылсымлы ачкыч”, Б.Рәхмәт “Ничек өйрәнергә”.	1		
51.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Ф.Яруллин “Тылсымлы ачкыч”, Р.Вәлиева “Кышкы ямь”. Ф.Суюров ”Тукай музейе картинасы”.	1		
52.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> .Ф.Яруллин “Тылсымлы ачкыч”, Йолдыз. “Белгәнән белми”, “Этем югалды бүген”.	1		
53.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Шигърыне сәнгатьле итеп укый һәм сөйли белү.М.Мирза ”Язның тәүге көннәре”, М.Г. “Ике каз белән бака”.	1		
54.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя</b> Г.Хәсәнов “Май”, Ә.Рәшит.”Яшенле яңгыр”, Г.Гыйлманов “Көзге урман”	1		
55.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Әдәби әсәрләрнең башка сәнгать әсәрләре белән бәйләнеше. Г.Хәсәнов. “Май”.Ф.Садриев. “Белемле әби”.	1		
56.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Үз фикереңне әйтә белү. Г.Хәсәнов. “Май”, В.Гаршин “Ил гизүче бака”.	1		
57.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Г.Хәсәнов. “Май”, Н.Гыйматдинова “Дару”	1		

	Х.Халиков “Витаминлы аш”			
58.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Үткәннәр белән хәзергене чагыштырабыз. 14 сәг Шигърьне сәнгатьле итеп уку . Р.Фәйзуллин.”Онытма син!” М.Мирза “Идел-йорт”	1		
59.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Рифма төшенчәсен аңлау. Л.Шагыйрьжан.”Сөембикә манарасы”,В.Нуриев “Хужалар тавы”, Л.Леррон “Иртә уянасы килмәсә”.	1		
60.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Лирик геройның эчке дөнья-сын шигъри формада ачып биру. М.Мирза. “Без бабайсыз үстек”. М.Әлимбаев “Салават күпере”.	1		
61.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Төрле язучыларның сугыш турында китаплары Г.Гыйльманов “Нәсел агачы”, Л.Лерон “Сүз тыңлыйсың килмәсә”.	1		
62.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Шигърьне аңлап һәм сәнгатьле итеп уку. Ф.Кәрим.”Ант”, “Ватаным өчен” Г.Гыйльманов“Дәү әтинең әтисе”.	1		
63.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Авторның ижат алымнары, тормышы турында күзаллау.М.Жәлил “Кичер, илем!”. Х.Халиков “Рәхмәт сезгә, ветераннар!”	1		
64.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Укылган әсәргә анализ ясау. В.Нуруллин “Бүреләр, үгез һәм без”. С.Рәхмәтуллин “Сандыктагы хәзинә” Р.Мәннән “Без музейга барабыз”.	1		
65.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүе аша күрсәтү. Г.Ахунов.”Канатлар кая илтә ?”, А.Алиш “Ут йомырка”.	1		
66.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Шагыйрьнең матурлыкны тоя белергә өйрәтүе.И.Юзеев.”Матурлыкны гына алып кит”, Г.Х. “Төблә”. М.Жәлил-балалар өчен.	1		
67.	<b>Әдәби әсәрләр. Хикәя.</b> Әдәби әсәрләрнең башка сәнгать әсәрләре белән бәйләнеше. Г.Бәширов.”Безнең Татарстан”.Р.Фәйзуллин”Нефть”, “Безнең КамАЗ”, Х.Туфан “Казан”.	1		
68.	<b>Әдәби әсәрләр. Шигърият.</b> Дөньяны шагыйрьләр күзлегеннән чыгып танып белү. Йолдыз.”Спортчы Шүрәле”.Г.Гыйльманов “Универсиада”, Р.Миңнуллин “Кунакка килегез”, В.Хайруллина “Хозурлык һәм горурлык”. Р.Миңнуллин шигърьләре Л.Шагыйрьжан шигърьләре.	1		

## Әдәби уку предметы буенча бәяләү нормалары һәм критерийлары

### Укуны бәяләү:

“5”- текстны тулаем аңлап, авазларны һәм сүзләрне дөрөс әйтеп, басымны дөрөс куеп, сәнгатьле һәм аңлаешлы итеп тиешле тизлектә укыганда, яттан өйрәнелгән шигырьне яхшы белү һәм сәнгатьле сөйләү, укуган текстка исем кую, сорауларга төгәл җавап бирә белү;

“4”- текстның эчтәлеген аңлап, сәнгатьле һәм аңлаешлы итеп, әмма 2-3 орфографик хата жибәреп (авазларның әйтелешен бозу, басымны дөрөс куймау, синтагмаларга бүленештә ялгышу) укыганда, шигырьне яттан белү, сәнгатьле сөйләү, кирәксез кабатлау, сүзләрнең урыннарын алыштыру;

“3”- текстның эчтәлеген өлешчә аңлап, 4-6 тупас орфографик хата жибәреп укыганда һәм уку тизлеге акрын булганда, эзлекле итеп сөйләмәү, текстны кисәкләргә бүлү һәм исем куч алмау, сөйләм хаталарын укытучы ярдәме белән генә төзтү;

“2”- текстның эчтәлеген бөтенләй аңламыйча, орфоэпик кагыйдәләрне бозып, 7дән артык әйтелеш хатасы жибәреп һәм уку тизлегенә куелган таләпләрне сакламыйча укыганда, укыганның эчтәлеген үзгәртеп сөйләү, өстәмә сораулар булса да, текстны кисәкләргә бүлә алмау.

### Диалогик сөйләмне бәяләү:

Бирелгән ситуация буенча яки өйрәнелгән тема буенча әңгәмә кора алганда, әйтелеше һәм грамматик төзелеше ягыннан дөрөс, эчтәлегенә ягыннан эзлекле һәм тулы диалогик сөйләм төзегәндә, “5”ле куела.

Бирелгән ситуация яки өйрәнелгән тема буенча әңгәмә кора алганда, әмма репликаларның әйтелешендә һәм аерым сүзләрнең грамматик формаларында 2-3 хата жибәреп, эчтәлегенә ягыннан эзлекле диалогик сөйләм төзегәндә, “4”ле куела.

Өстәмә сораулар ярдәмендә генә әңгәмә кора алганда, репликаларның әйтелешендә һәм сүзләрнең грамматик формаларында 4-6 хата жибәреп, эчтәлеген бозып диалогик сөйләм төзегәндә, “3”ле куела.

Бирелгән ситуация яки тема буенча диалог төзи алмаганда, “2”ле куела.

### Монологик сөйләмне бәяләү:

Өйрәнелгән яки тәкъдим ителгән тема буенча әйтелеше, грамматик төзелеше ягыннан дөрөс һәм эчтәлегенә ягыннан тулы, эзлекле монологик сөйләм өчен “5”ле куела.

Өйрәнелгән яки тәкъдим ителгән тема буенча эзлекле төзелгән, әмма аерым сүзләрнең әйтелешендә, грамматик формаларында яки жөмлө төзелешендә 2-3 хатасы булган монологик сөйләм өчен “4”ле куела.

Өйрәнелгән яки тәкъдим ителгән тема буенча эзлекле төзелмәгән, сүзләрнең әйтелешендә, жөмлө төзелешендә 4-7 хатасы булган монологик сөйләм өчен “3”ле куела.

Өйрәнелгән темага яки бирелгән темага монолог төзи алмаганда, “2”ле куела.

